

SADRŽAJ/CONTENTS

UVODNIK GLAVNE UREDNICE	7
FOREWORD BY THE EDITOR-IN-CHIEF	9
NAVIGARE NECESSE EST	11
Mithad KOZLIČIĆ Adriatic Sea Routes from the Antiquity to the Early Modern Age <i>Jadranske plovidbene rute od staroga do prvih stoljeća novoga vijeka</i>	13
Marin ZANINOVIĆ Neke posebnosti antičkog prometa duž istočnog Jadrana <i>Some Particularities of Ancient Sea Traffic in the Eastern Adriatic</i>	21
Erwin POCHMARSKI Transport of Marble on Land or by River in SE-Noricum and Western Pannonia <i>Prijevoz mramora kopnom ili rijekama u Noriku i zapadnoj Panoniji</i>	29
László BORHY Hinweise auf Schifffahrt und Fernhandel in Brigetio, Komárom/Szóny, Ungarn <i>Naznake za plovidbu i prekomorsku trgovinu u Brigečiju</i>	37
Alexander MINCHEV From Procnnessos To Odessos: Unfinished Roman Marbles From Odessos And Marcianopolis (2 nd -3 rd c. AD) <i>Od Prokonnesosa do Odesosa: Nedovršeni rimski mramor iz Odesosa i Marcianopolisa (2. – 3. st. po. Kr.)</i>	49
Vera BITRAKOVA GROZDANOVA Trgovina Jadranom između južne Italije i Makedonije od 6. – 1. st. pr. Kr. <i>Le commerce sur Adriatic entre l'Italie du sud et de la Macedoine</i>	61
Francis TASSAUX Ports et navigation en Aquitaine romaine - note bibliographique <i>Brodarenje i luke duž obale Akvitanije u antici: bibliografske bilješke</i>	73
Isabel RODÀ DE LLANZA El comercio de los mármoles en Hispania <i>Trgovina mramorom u Hispaniji</i>	85
Marjeta ŠAŠEL KOS The Role of the Navy in Octavian's Illyrian War <i>Uloga mornarice u Oktavijanovom Ilirskom ratu</i>	93
Siniša BILIĆ – DUJMUŠIĆ Taciti ... miracula cursus, Luc., Phars. 4, 425 <i>Taciti... miracula cursus, Luc., Phars. 4,425</i>	105
Anamarija KURLIĆ Roman Naval Bases at the Eastern Adriatic <i>Rimske vojne pomorske baze na istočnom Jadranu</i>	113
Emilio MARIN Moguće pomorske komunikacije starokršćanske Salone <i>Possible Maritime Connections of Early Christian Salona</i>	123
Vesna GIRARDI JURKIĆ Ancient Cults as Patrons of Seafaring and Seafarers in Istria <i>Antički kultovi kao zaštitnici pomorstva i moreplovaca u Istri</i>	129
Vassiliki GAGGADIS-ROBIN Remarques sur le navire mythologique Argô <i>Neka pitanja o mitološkom brodu Argo</i>	153

Eva KATARINA GLAZER, Danijel ŠTRUKLEC Solomon's Navy in the Context of Maritime Trade Relations in Iron Age South Levant <i>Salomonova mornarica u kontekstu pomorsko-trgovačkih veza na prostoru južnog Levanta u željezno doba</i>	161
Zlatko ĐUKIĆ Odnosi u trgovačkoj navigaciji staroga vijeka <i>Trade Navigation Relations in Antiquity</i>	169
Sineva KUKOČ Spondylus gaederopus u neolitičkim kulturama na istočnom Jadranu <i>Spondylus Gaederopus in Neolithic Cultures in the East Adriatic</i>	177
Klara BURŠIĆ-MATIJAŠIĆ Istra na prapovijesnim pomorskim putevima <i>L'Istria sulle rotte marittime preistoriche</i>	203
Martina BLEČIĆ KAVUR Plovidba duž Caput Adriae: plovidba Svijetom? <i>Navigation along Caput Adriae or Navigation Around the World?</i>	215
Maja MIŠE Trgovački kontakti dvaju jadranskih obala krajem 4. i u 3. st. pr. Kr. na primjeru slikane keramike <i>Trade Contacts between the Two Adriatic Coasts at the Beginning of the Hellenistic Period</i>	231
Guido ROSADA, Marco ZABEO ...Stagna...inrigua aestibus maritimis... Sulla laguna di Venezia ovvero su un comprensorio a morfologia variabile ...Stoji... Inrigua Aestibus Maritimis...o Venecijanskoj laguni ili o ograničenom području promjenjive morfologije	241
Ivančica PAVIŠIĆ Putovi i komunikacije kroz sjeverozapadnu Hrvatsku tijekom kasnog brončanog doba <i>Roads and Communications Through North-Western Croatia in the Bronze Age</i>	263
Hrvoje MANENICA Antički fluvijalni lokaliteti u dolini Neretve <i>Fluvial Locations in the Neretva Valley during Antiquity</i>	279
Ante RENDIĆ-MIOČEVIĆ Rivers and River Deities in Roman Period in the Croatian Part of Pannonia <i>Rijeke i riječna božanstva u rimsko doba u hrvatskom dijelu Panonije</i>	293
Naser FERRI Nekoliko epigrafskih svjedočanstava o plovidbi i štovanju božanstava voda u Gornjoj Meziji <i>Some Epigraphic Evidence of Navigation and of the Veneration of Water Divinities in Upper Moesia</i>	307
Exhlale DOBRUNA-SALIHU Rijeka Danubius - Značaj plovnog puta za uvoz skulpture u Dardaniji tijekom Rimskog doba <i>The Importance of the Danube River Route for the Import of Sculptures in Dardania During the Roman Period</i>	315
Vlasta BEGOVIĆ, Ivančica SCHRUNK The Role of Maritime Villas in Seafaring in the Adriatic <i>Uloga maritimnih vila u plovidbi Jadranom</i>	327
Mate PARICA Nekoliko primjera lučkih instalacija antičkih kamenoloma na dalmatinskim otocima <i>Some Examples of Harbour Installations of Ancient Quarries on the Dalmatian Islands</i>	345
Lucijana ŠEŠELJ Antička pomorska svetišta: promunturium Diomedis <i>Ancient Maritime Sanctuaries: promunturium Diomedis</i>	355
Aleksandra NIKOLOSKA The Sea Voyage of Magna Mater to Rome <i>Putovanje Magne Mater morem u Rim</i>	365

Inga VILOGORAC BRČIĆ Navisalvia, The Saviour of Cybele's Ship <i>Navisalvia - Spasiteljica Lađe sa svetinjama Majke Bogova</i>	373
Marin BUOVAC Postanak i razvoj naumahija na prostoru Rimskog Carstva <i>Die Entstehung und Entwicklung der Naumachien auf dem Gebiet des Römischen Reiches</i>	381
Jasminka ČUS-RUKONIĆ Antički plovidbeni putevi i luke na cresko-lošinjskom otočju <i>Antique Sea Routes and Ports in the Waters off the Islands of Cres and Lošinj</i>	395
Zrinka SERVENTI Važnost otoka Ilovika i Sv. Petra za plovidbenu rutu duž istočne obale Jadrana u svjetlu novijih istraživanja <i>The Importance of the Islands of Ilovik and St. Peter (Sv. Petar) on the Seafaring Route along the Eastern Adriatic Coast in the Light of Recent Research</i>	401
Sébastien BULLY, Morana ČAUŠEVIĆ-BULLY Saint-Pierre d'Ilovik Une station maritime majeure du nord de l'Adriatique, de l'Antiquité au Moyen-Âge <i>Sv. Petar - Ilovik, bitna pomorska postaja od antike do srednjeg vijeka</i>	413
Giulia BOETTO, Corinne ROUSSE Traditions régionales d'architecture navale en Adriatique à l'époque romaine <i>Regionalne brodograđevne tradicije na Jadranu u rimsko doba</i>	427
Baldassarre GIARDINA Navigare necesse est: il faro tra mondo antico e medioevo <i>Navigare Necesse Est: Svjetionik između antičkog svijeta i srednjeg vijeka</i>	443
Ante MILOŠEVIĆ Novi mač iz Koljana u svjetlu kontakata s nordijskim zemljama u ranom srednjem vijeku <i>A Recently Recovered Sword at Koljani Near Vrlika Seen in the Light of Contacts With Nordic Countries in the Early Middle Ages</i>	459
Vesna ZMAIĆ Bizantski srednjovjekovni brodolomi u podmorju istočnog Jadrana <i>Medieval Byzantine Shipwrecks in the Eastern Adriatic</i>	471
Valentina ZOVKO Tajne srednjovjekovnih moreplovaca <i>Secrets of Medieval Seafarers</i>	483
Marija BUZOV Is Mljet – Melita in Dalmatia the Island of St. Paul's Shipwreck? <i>Je li otok Mljet – Melita u Dalmaciji-Otok brodoloma Sv. Pavla?</i>	491
NOVITATES	507
Vesna GIRARDI JURKIĆ, Kristina DŽIN, Aleksandra PAIĆ, Zrinka ETTINGER-STARČIĆ Vižula kod Medulina - Rezidencijska maritimna vila: Istraživačka kampanja 2011. <i>Vižula near Medulin, Maritime Residential Villa: Investigation Campaign of 2011</i>	509
Igor MIHOLJEK Podmorsko istraživanje antičkih ostataka arhitekture na Vižuli – kampanja 2011 <i>Underwater Archaeological Investigations in the Waters off the Vižula Peninsula in 2011</i>	525
Ida KONCANI UHAČ, Marko UHAČ Prapovijesni brod iz uvale Zambratija – Prva kampanja istraživanja <i>Prehistoric Boat from Zambratija Cove – The First Campaign of Exploration</i>	533
Rita AURIEMMA Nuovi dati dalla costa Adriatica e Ionica del Salento <i>Novi podatci o jadranskoj i jonskoj obali Salenta</i>	539

Paola VENTURA, Valentina DEGRASSI Nuovi dati sulle strutture portuali di Trieste: gli scavi 2010 nel Park S. Lucia di Trieste <i>Nova saznanja o lučkim strukturama: iskapanja 2010. godine u parku S. Lucia u Trstu</i>	557
Ida KONCANI UHAČ, Rita AURIEMMA, Dario GADDI, Cristiano ALFONSO, Alessandra DELL'ANNA, Stefano FURLANI Savudrijski zaljev: Luka i priobalje u rimsko doba <i>The Bay of Savudrija: Harbour and the Coastal Landscape in the Roman Age</i>	571
Luka BEKIĆ Najnovija podvodna rekognosciranja podmorja Istre <i>The Most Recent Underwater Investigations off the Coast of Istria</i>	581
Marie-Brigitte CARRE, Vladimir KOVAČIĆ, Corinne ROUSSE, Francis TASSAUX Loron-Loron et Busuja-Bossolo, Poreč-Parenzo, Istria, Les Campagnes de Recherche 2011 <i>Loron-Loron i Busuja-Bossolo, Poreč, Istra-Istraživačka kampanja u 2011. godini</i>	599
Giulia BOETTO, Irena RADIC ROSSI Šivani brod u uvali Caski na otoku Pagu: Rezultati istraživačke kampanje 2011. <i>Il relitto cucito nella baia di Caska sull'isola di Pag – Campagna di scavo 2011</i>	609
Zrinka ETTINGER STARČIĆ Rekognosciranje lošinjsko-creskog podmorja-Rezultati sustavnog pregleda od 2008. do 2011. godine <i>Underwater Investigations in the Cres-Lošinj Archipelago - Systematic Investigations 2008-2011</i>	623
Giovanni DISTEFANO, Giusy VENTURA Riparare e navigare. Un carpentiere a bordo? Utensili del relitto delle nave delle colonne di Camarina, Sicilia <i>Popravljeni i ploviti. Drvodjelac na brodu? Alati s relikta iz Camarina, Sicilija</i>	633
Mato ILKIĆ Prilog poznavanju rimske luke na položaju Bošana nedaleko od Biograda na moru <i>The Roman Port at the Site of Bošana near Biograd na moru</i>	639
Igor MIHAJLOVIĆ Antički brodolom sa sarkofazima kod Sutivana na otoku Braču <i>Antique Shipwreck with Sarcophagi near Sutivan on the Island of Brač</i>	649